

30.10.2009

OHJE TELETOIMINTAILMOITUKSEN ANTAMISESTA

TELETOIMINTAILMOITUKSEN TEKEMINEN VIESTINTÄVIRASTOLLE

Johdanto

Viestintämarkkinalain (393/2003) 13 §:n mukaan yleisen teletoiminnan harjoittamisesta on ennen toiminnan aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus Viestintävirastolle (*teletoimintailmoitus*). Teletoimintailmoituksella ei ole itsenäistä oikeuksia tai velvollisuuksia luovaa merkitystä, vaan ilmoitus on tarkoitettu valvontaviranomaisen työn apuvälineeksi. Teleyrityksen tulee ilmoittaa Viestintävirastolle viestintämarkkinalain 14 §:n mukaisesti myös teletoimintailmoituksen tiedoissa tapahtuneista muutoksista ja toiminnan lopettamisesta.

Tämän ohjeen tarkoituksena on toimia tulkintaohjeena ilmoitusvelvollisuuden alaisen yleisen teletoiminnan määrittämiseksi. Ilmoituksenvaraista tai toimiluvanvaraista teletoimintaa harjoittava teleyritys on velvollinen suorittamaan Viestintävirastolle vuotuisen viestintämarkkina- ja tietoturvamaksun. Maksuja ei peritä televisio- ja radiotoiminnan liikevaihdosta, eikä yrityksiltä, joiden teletoiminta jää vähäisen toiminnan raja-arvojen alle.

Ilmoitusvelvollisuudesta vapautettu vähäinen teletoiminta

Viestintämarkkinalain 13 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus ei koske yleistä teletoimintaa, jos se on väliaikaista, kohdistuu määrältään pieneen vastaanottajakuntaan tai on merkitykseltään muutoin vähäistä. Viestintämarkkinalain 13 § 2 momentin nojalla annetussa asetuksessa (675/2003) määritellään merkitykseltään vähäinen teletoiminta seuraavasti:

Yleistä teletoimintaa on pidettävä merkitykseltään vähäisenä, jos se on verkkopalvelun tai viestintäpalvelun tarjontaa viestintäverkossa, jonka liikevaihto on alle 300 000 euroa vuodessa.

Lainkohdan perustelujen mukaan väliaikaisena yleisenä teletoimintana voidaan pitää esimerkiksi koeluontoista toimintaa. Merkitykseltään muutoin vähäisenä voidaan pitää esimerkiksi yleistä teletoimintaa pääasiassa erillisverkkona käytettävässä viestintäverkossa tai meriradioverkoissa.

Toimintaa aloittavan teleyrityksen tulee itse arvioida, ylittääkö toiminta vähäisen teletoiminnan laissa tai asetuksessa määritellyt rajat. Mikäli yleisen teletoiminnan laajuus ylittää merkitykseltään vähäisenä pidettävän toiminnan kriteerit, yrityksen tulee tehdä teletoimintailmoitus.

Viestintämarkkinalain ja sähköisen viestinnän tietosuojalain mukaiset teletoiminnan harjoittajat

Yleisen teletoiminnan arvioinnissa merkityksellistä on itse toiminnan luonne, ei palveluntarjoajan lainsäädännöllinen asema tms. Siten esimerkiksi kunta, oppilaitos tai it-palvelun tarjoaja voi olla lain tarkoittama teleyritys.

Viestintämarkkinalaissa ja sähköisen viestinnän tietosuojalaissa säänneltyihin teleyrityksiin kuuluvat lain määritelmän mukaisesti esimerkiksi:

- kiinteässä puhelinverkossa tai matkaviestinverkossa toimivat verkkoyritykset ja palveluyritykset

- televisio- ja radioverkkoja käytettäväksi tarjoavat yritykset: maanpäälliset, vapaasti eteneviä radioaaltoja käyttävät verkot sekä kaapelitelevisioverkot
- tiedonsiirtoverkkopalveluja tarjoavat yritykset
- televisio- ja radioverkoissa ohjelmistoluvan nojalla toimivat ohjelmopalvelujen tarjoajat
- muut televisio- ja radioverkoissa lähetystoimintaa, esimerkiksi datan lähettämistä harjoittavat tahot
- satelliittivälitteistä televisiotoimintaa harjoittavat tahot, mikäli varsinainen lähetystoiminta tapahtuu Suomesta käsin
- internet-yhteyspalvelun tarjoajat sekä
- sähköpostipalvelun tarjoajat

Teleyritys ja yleinen teletoiminta

Teleyrityksellä tarkoitetaan viestintämarkkina-alaissa viestintäverkoissa toimivia verkko- ja palveluyrityksiä. *Verkkoyrityksellä* tarkoitetaan yritystä, joka tarjoaa omistamaansa tai muulla perusteella hallussaan olevaa viestintäverkkoa käytettäväksi viestien siirtoon, jakeluun tai tarjolla pitoon. *Palveluyrityksellä* tarkoitetaan yritystä, joka siirtää viestejä hallussaan olevassa tai verkkoyritykseltä käyttöönsä saamassa viestintäverkossa tai jakelee tai pitää tarjolla viestejä joukkoviestinverkossa. Joukkoviestintäverkossa palveluyrityksiä ovat yritykset, jotka lähettävät tai tarjoavat lähetettäväksi yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettuja ohjelmia tai muuta sisältöä.

Yleisellä teletoiminnalla tarkoitetaan laissa verkkopalvelun tai viestintäpalvelun tarjoamista käyttäjäpiirille, jota ei ole etukäteen rajattu. Etukäteen rajaamattomalla käyttäjäpiirillä tarkoitetaan sitä, että periaatteessa kenellä hyvänsä käyttäjällä on mahdollisuus päästä palvelun tilaajaksi. Rajanveto etukäteen rajatun ja rajaamattoman käyttäjäpiirin välillä voi edellyttää tapauskohtaista kokonaisharkintaa. Käyttäjäpiiriä rajaavina tekijöinä voidaan pitää esimerkiksi palveluiden toteuttamista ainoastaan toimijan omaan käyttöön, viestintäpalvelun tarjoamista jonkin muun palvelun tai asiakkuuden ohessa (nettikahvila) tai suljetun yhteisön jäsenille. Käyttäjäpiiriä rajaavina tekijöinä ei sen sijaan voida pitää esimerkiksi sitä, että palvelun käyttäjiksi voi tulla vain tietty joukko palvelun maantieteellisestä tarjonta-alueesta tai potentiaalisten käyttäjien rajallisesta määrästä johtuen.

Viestintävirasto katsoo, että *yleisen teletoiminnan piiriin kuuluvat myös* määritelmän mukaiseen pääsuoritteeseen kiinteästi liittyvät *lisäpalvelut*.

Esimerkiksi:

- Internet-yhteyden tarjoajan viestintämarkkina-alaissa tarkoitettuun teletoimintaan kiinteästi kuuluvat internet-yhteyden ja tiedonsiirtokapasiteetin tarjoamisen lisäksi esimerkiksi kiinteiden IP-osoitteiden sekä paremman palvelutason tarjoaminen.
- Teleyrityksen teletoimintaan liittyvä huolto ja ylläpito.

Esimerkkejä yleisen teletoiminnan ulkopuolelle jäävistä palveluista

Viestintävirasto katsoo, että seuraavanlaisia toimintoja ei, lain määritelmä huomioon ottaen, ole pidettävä viestintämarkkina-alaissa tarkoitettuna yleisenä teletoimintana esimerkiksi etukäteen rajatun käyttäjäpiirin johdosta:

- yrityksen tai muun yhteisön omaa tarvetta palveleva toiminta

Esimerkiksi:

Palvelimen ja ohjelmiston käyttö yhteisön omaa sisäistä viestiliikennettä varten tai muu sisäisten viestintäverkkojen ja viestintäjärjestelmien toteuttaminen omaa tarvetta varten.

Oppilaitoksen opiskelijoilleen ja henkilökunnalleen tarjoamat WLAN-yhteydet

- yhteisön sisäinen viestintä yhteisöön kuuluvien jäsenten välillä

- hosting-palvelu eli palvelintilan vuokraaminen
Kuitenkin:
 Mikäli hosting-palvelun yhteydessä tarjotaan internet-yhteyspalvelua, on toiminta internet-yhteyspalvelun osalta teletoimintaa, jos palveluntarjoajalla on omia liikennettä välittäviä laitteita ja palveluntarjoaja pystyy esimerkiksi muokkaamaan ja suodattamaan liikennettä sekä valvomaan verkkoon pääsyä.
- laitekauppa ja ohjelmistoratkaisun tarjoaminen (mukaan lukien näiden liitännäistuotteena tarjotut ylläpitosopimukset edellyttäen, että asiakas tosiasiallisesti vastaa palvelun toimivuudesta ja ominaisuuksista)
Kuitenkin:
 Mikäli palveluntarjoaja vastaa asiakkaan viestintäpalvelun toimivuudesta ja ominaisuuksista ja asiakkaalla on vain vähäinen kontrolli palvelun asetuksiin, on palvelun tarjoaminen yleistä teletoimintaa.
- telepalvelujen puhdas jälleenmyynti ja jälleentarjonta, mikäli tarjoajalla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa verkon tai palvelun teknisiin ominaisuuksiin
Kuitenkin:
 Mikäli tarjoajalla on tosiasiallisesti oikeus ja mahdollisuus hallita verkkoa ja siihen pääsyä tai viestien välitystä ja tarjolla pitoa käyttäjän osoittavan tunnisteen tai muun vastaavan perusteella, on palvelun tarjoaminen yleistä teletoimintaa.
- teleyritykseltä ostettujen palvelujen tarjoaminen omille asiakkaille paikallisesti rajoitettuna oheispalveluna siten, että asiakkaille tarjottava suorite on pääasiallisesti muu kuin teletoiminta
Esimerkiksi:
Suljetun alueen WLAN-verkko tai internet-yhteys, jonka käyttöoikeutta tarjotaan asiakkaille muun pääsuoritteen kuin teletoiminnan oheispalveluna
Yrityksen (esim. hotelli tai kahvila) asiakkailleen tarjoamat WLAN-yhteydet
- teletoiminta rajoitetulle käyttäjäryhmälle tarkoitettussa viestintäverkossa
Esimerkiksi:
 Taloyhtiön yhteishankinta internet-palvelun tarjoajalta rajatulle käyttäjäpiirille (talon asukkaat, liiketilan vuokralaiset)

 Toiminta taksien tai muiden kuljetuspalvelujen välittämiseksi perustetussa viestintäverkossa
- satelliittivälitteinen televisiotoiminta, mikäli lähetystoiminta tapahtuu ulkomailta käsin
Kuitenkin:
 Mikäli satelliitin kautta tulevaa ohjelmistoa välitetään kaapelitelevisioverkossa, ohjelmistoa Suomessa välittävän kaapelitelevisioyrityksen välitystoiminta on yleistä teletoimintaa.
- yhteishankinnat ja yhteiskäyttö
Esimerkiksi:
 Vaihteen tai muun telepäätelaitteen jakaminen toisen käyttäjän kanssa

Viestintämarkkinalain mukainen ilmoitusvelvollisuus ei koske yrityksiä, jotka harjoittavat yksinomaan yleisen teletoiminnan ulkopuolelle jääviä, edellä lueteltuja tai niitä vastaavia toimintoja. Viestintävirasto antaa tarvittaessa tapauskohtaisia ohjeita teletoimintailmoituksen antamisesta.